

O B S A H

Jubileum – pozvánka na přednášku	2
Putování k svaté paní Zdislavě	3
Zprávy z provincie	4
Pouť do Fatimy	9
Soutěž „Zdislava – ochránkyně rodiny“	10
Prosby o modlitby	12
Laická sdružení sv. Dominika	13
Nové knihy	14
Nekrologium	16
P. Valentin Maria Krejčí	17
T. Machula: 24 tomistických tezí	18
S. Vrai, A. Pinet: Modlit se 15 dní s Tomášem Akvinským	21

OPUSCULUM

Měsíčník České dominikánské rodiny

Vydává Kazatelské středisko

České dominikánské provincie

Adresa redakce:

Dagmar Ester Kopecká

Na Zlíchově 221/8, 152 00 Praha 5

tel./fax: 251 554 669; e-mail: ester@op.cz

č. účtu: 122918389/0800 (ČS) var. symbol 332

Roční předplatné (11 čísel) včetně poštovného je 250 Kč.

Internet: opusculum.op.cz

Uzávěrka dalšího čísla: 25. 4. 2007

JUBILEJNÍ ROK 800. VÝROČÍ ZALOŽENÍ PRVNÍHO KLÁŠTERA DOMINIKÁNSKÝCH MNIŠEK V PROUILHE

Zahájení jubilea – 3. prosince 2006
Hlavní oslava jubilea – 7. října 2007
Zakončení jubilea – 6. ledna 2008

MODLITBA JUBILEA (1206-2006)

*Bože milosrdenství,
ve své věčné moudrosti jsi povolal svého služebníka Dominika, aby se vydal na cestu víry jako poutník a kazatel milosti.*

Se Slovem tvé sladké Pravdy v srdci a na rtech zval Dominik první sestry a bratry, aby se k němu připojili a vedli život kontemplativní poslušnosti ve službě svatého kázání.

Připomínáme si toto jubileum a prosíme tě: vdechni znovu do našich srdcí a myslí Ducha vzkříšeného Krista a obnov nás, abychom věrně a radostně hlásali evangelium pokoje. Skrze těhož Krista, našeho Pána. Amen.

Maria, Matko vtěleného Slova, oroduj za nás.

100. VÝROČÍ BEATIFIKACE PANÍ ZDISLAVY (28. 8. 1907)

Hlavní pouť – 26. května 2007
Závěrečná pouť – 25. a 26. srpna 2007

Bože, svatě Zdislavě jsi dal milost, že se myslí stále povznášela k tobě a ustavičně o tobě rozjímala a svědomitě pečovala o bližní. Na její přímlyvu učíň, ať se i my horlivě snažíme o nadpřirozené hodnoty a projevujeme lásku dobrými skutky. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Zdislavo, matko svatého života, oroduj za nás.

CHODIT PO DVOU NOHÁCH: ÚVAHY O DOMINIKÁNSKÉM CHARISMATU

Draží bratři a sestry celé dominikánské rodiny,

v tomto jubilejním roce, kdy nás magistr řádu P. Carlos Azpiroz Costa OP vyzývá, abychom děkovali Bohu za své povolání a stále se snažili o jeho obnovování, chceme Vás s laskavým svolením otce provinciála Benedikta OP a otce převora Romualda OP a spolu s nimi pozvat na sobotní odpoledne dne 12. 5. 2007 v 15 hodin do čítárny pražského konventu sv. Jiljí, Husova 8, Praha 1, na přednášku profesorky sestry Mary O'Driscoll OP na téma:

WALKING ON TWO FEET: REFLECTIONS ON THE DOMINICAN
CHARISM
CHODIT PO DVOU NOHÁCH: ÚVAHY O DOMINIKÁNSKÉM
CHARISMATU

Sestra Mary O'Driscoll je irská dominikánka. Řadu let pracovala jako misionářka v Africe, než se přestěhovala do Říma, kde učí na univerzitě sv. Tomáše Akvinského (Angelicum). Předmětem jejího studia je především teologie Kateřiny Sienské, učitelky církve. Na toto téma a také na téma dominikánského charismatu dává přednášky po celém světě a vede duchovní cvičení.

Sestra Mary O'Driscoll bude přednášet anglicky, ale překlad do češtiny bude zajištěn.

V průběhu odpoledne bude možnost pohovořit si se sestrou Mary a také se posilnit malým občerstvením.

Předpokládáme, že program bude trvat do 18 hodin.

Doufáme, že využijete této příležitosti setkat se s touto milou sestrou a také s bratry a sestrami naší dominikánské rodiny.

Ještě jednou Vás srdečně zveme!

Vaše sestry z Lysolaj
sr. M. Pavla OP

PUTOVÁNÍ K SVATÉ PANÍ ZDISLAVĚ

Kalendář poutí 2007

1. 5. Zahájení poutní sezóny

9³⁰ mše svatá
po ní průvod z náměstí ke studánce
a žehnání Zdislavina pramene

26. 5. Hlavní pout' ke svaté paní Zdislavě

6⁰⁰ mše svatá u oltáře svaté paní Zdislavy
8⁰⁰ mše svatá
9³⁰ mše svatá – pout' diecéze a diecézní
charity diecéze Litoměřice
celebruje Mons. Pavel Posád
11⁰⁰ mše svatá – celebruje Mons. Dominik
Duka OP
po mši svatě požehnání a otevření centra
svaté Zdislavy
14⁰⁰ mše svatá dominikánské rodiny – cele-
bruje P. Benedikt Mohelník OP
15⁰⁰ svátostné požehnání
16⁰⁰ koncert před bazilikou – Miloš Bok

27. 5. Slavnost seslání Ducha svatého

9³⁰ mše svatá
11⁰⁰ mše svatá
18⁰⁰ svatodušní pout' v hradní kapli na Lem-
berku

30. 5. Slavnost svaté Zdislavy (adorační den farnosti Jablonné v Podj.)

9³⁰ mše svatá
18⁰⁰ mše svatá

24. 6. Povýšení kostela na baziliku minor

9³⁰ mše svatá
11⁰⁰ mše svatá

21. 7. Pout' nemocných

11⁰⁰ mše svatá; celebruje Mons. Dominik
Duka OP

4. 8. Slavnost posvěcení chrámu

9³⁰ mše svatá

8. 8. Slavnost svatého Dominika

18⁰⁰ mše svatá s bratry františkány

12. 8. Svatovavřínecká pout'

9³⁰ mše svatá
11⁰⁰ mše svatá

18. 8.

11⁰⁰ pout' řecko-katolíků

25. 8. 100. výročí beatifikace paní Zdislavy

9³⁰ mše svatá
11⁰⁰ mše svatá – celebruje Henryk kard.
Gulbinowicz
po mši svatě posvěcení bust papežů sv.
Pia X. a Jana Pavla II.
14⁰⁰ pobožnost k paní Zdislavě s obnovou
manželských slibů; vede P. Petr Piřha

28. 9. Slavnost svatého Václava, patrona českého národa a české dominikánské provincie

9³⁰ mše svatá

7. 10. Slavnost Panny Marie Růžencové (zakončení poutní sezóny)

9³⁰ mše svatá
11⁰⁰ mše svatá

Pravidelné bohoslužby v bazilice v letním
období

Po – Pá 18⁰⁰; So 9³⁰; Ne 9³⁰, 11⁰⁰

*U Beránkovy hostiny
oděni rouchy bílými,
když Rudým mořem prošli jsme,
vladaři Kristu zpívejme.*

*Kristus je naší Paschou teď,
on sám se vydal za oběť
a místo přesnic našim rtům
své tělo dává za pokrm.*

Milí bratři a sestry,

ke konci letošní postní doby svatý otec Benedikt XVI. vydal apoštol-
skou exhortaci *Sacramentum Caritatis*, ve které se zamýšlí mimo jiné nad tím,
že Ježíš je pravý Boží Beránek. V Eucharistii se zpřítomňuje Beránkova oběť,
která spojuje zdánlivé protiklady. V modlitbě díky při poslední večeři Ježíš
děkuje Otci nejen za minulé události dějin spásy, ale také za své „vyvýšení“. Ustanovením Eucharistie tak Ježíš anticipuje a spojuje oběť kříže a vítězství
vzkříšení. V Eucharistii se naplňuje Boží záměr spasit všechny lidi a ukazuje
Kristova láska k Otci. Svoboda Boha a svoboda člověka se takto definitivně
setkávají v Ježíšově ukřižovaném těle a jednou provždy vytvářejí platnou
a nerozlučitelnou jednotu.

Přeji Vám, abyste se o těchto Velikonocích nechali novým způsobem
vtáhnout do Ježíšovy oběti, neboť v Eucharistii se nespojujeme pouze staticky
s vtěleným Slovem, ale jsme dynamicky zapojeni do oběti neposkvrněného
Božího Beránka.

Fr. Benedikt Mohelník OP
provinciál

ZPRÁVY Z PROVINCE

KALENÁŘ AKCÍ

- 3. 12. 2006** zahájení jubilea 800. výročí založení kláštera v Prouilhe
- 21. 4. 2007** stálé studium v Olomouci
- 26. 5. 2007** hlavní pouť k paní Zdislavě do Jablonného v Podještědí
- 2. 6. 2007** zasedání provinční rady LSSD v Praze
- 20. - 29. 7. 2007** letní misie ve Velkých Losinách
- 13. - 19. 8. 2007** celostátní setkání mládeže v Táboře Klokotech
- 25. a 26. 8. 2007** závěrečná pouť k paní Zdislavě do Jablonného v Podještědí
- 28. 8. 2007** 100. výročí beatifikace paní Zdislavy
- 7. 10. 2007** hlavní oslava jubilea 800. výročí založení kláštera v Prouilhe
- 20. 10. 2007** setkání české dominikánské rodiny v Hradci Králové
- 6. 1. 2008** zakončení jubilea 800. výročí založení kláštera v Prouilhe

SLUŽBY PROVINCIALÁTU

Při zachování čísla pevné linky na provincialát bylo zřízeno i číslo mobilní: +420 602 592 174. Tento mobil bude obsluhovat sekretářka provincialáta Anežka Bachnová. Jako číslo na provincialát prosím používejte přednostně toto mobilní číslo. Otec provincialát bude přítomen každé pondělí 9:00-12:00, 14:00-16:00. Návštěvu je třeba vždy domluvit předem.

KAZATELSKÉ STŘEDISKO

Tým Kazatelského střediska se schází každé 3. pondělí v měsíci (vyjma prázdnin) v klášteře sv. Jiljí v Praze. Příští setkání se bude konat 16. 4. 2007 od 17:00 h. v kostele sv. Jiljí a pak ve velké hovorně.

PRAŽSKÝ KONVENT

Husova 234/8, 110 00 Praha 1
tel. 224 218 442, fax: 224 218 443
e-mail: paha@op.cz, sv.jilji@op.cz, jilji.op.cz
<http://praha.op.cz>

Nedělní káva

Vždy po každé nedělní mši sv. jste zváni ke kávě nebo čaji do velké hovorny kláštera k přátelskému posezení.

Páteční snídaň

Ježíš jim řekl: „Pojďte jíst!“ A nikdo z učedníků se ho neodvážil zeptat: „Kdo jsi?“ Věděli, že je to Pán. (Jan 21, 12) ● Každý pátek jste zváni na mši sv. v 7 hod. do kaple sv. Zdislavy, po které následuje společná snídaň s duchovním zamyšlením ve velké hovorně.

Společenství modlitby

Schází se každou středu od 19:45 ve velké hovorně. Je otevřeno všem, kdo žízní po Bohu, tak jako Bůh žízní po člověku. Po katechezi a dotazech následuje po 21. hod. adorace Nejsvětější Svátosti v kostele sv. Jiljí do 22 hod.

Vyučování katechismu

Příprava na přijetí svátosti křtu a biřmování i vzdělávání ve víře pro zájemce probíhá v klášteře každé úterý po nešporách (cca 19:30 h.) na faře pod vedením fr. Romualda.

Křížové cesty

postní pátky od 17:30 v kapli Sv. Zdislavy
Na Velký pátek je křížová cesta od 15:00.

Přednášky

4. 4. od 20:00 v čítárně – přednáška o filmu Umučení Krista režiséra Mela Gibsona s doprovodnou videoprojekcí

24. 4. v 19:45 ve velké hovorně kláštera přednese fr. Tomáš Pospíšil OP další přednášku cyklu Kristova tajemství podle sv. Tomáše na téma „**Narodil se z Marie Panny II – Mariino tajemství**“.

Duchovní život podle R. G. Lagrange OP

Přednášky o duchovním životě podle známého dominikánského učitele probíhají každé čtvrtek po nešporách v čítárně kláštera pod vedením fr. Jordána Vinklárka OP.

FILOSOFIE

Současný myšlenkový chaos se projevuje (takřka) obecně akceptovanou relativizací životních hodnot, a nutí proto ke kritickému zkoumání úspěšných klišé a stereotypů.

Hledat pravdu a v jejím světle odpovědi na nejbytotnější otázky člověka je (pořád ještě) úkolem filosofie.

Pokud jsme s ní někdy nějak začali, často zjišťujeme, že jsme se věnovali výlučně bohatým dějinám této vědy a donekonečna jsme se jen seznamovali s myšlenkami jejích autorit. O filosofii jsme se vlastně ani nepokusili. V „dialogu“ s ostatními nám chybí orientace a argumenty, chaos pokračuje...

Pro ty, kteří se chtějí pokusit vnést řád do svého hledání a nebojí se k tomu použít vlastní rozum, jsou určeny **hodiny filosofie**, které vede během akademického roku **Jiří Fuchs** - ve čtvrtek od 19:30 v konventu dominikánů u sv. Jiljí, Praha 1, Husova 8 (zvonek č. 53).

Mariina legie u sv. Jiljí – prezidium

„Neposkrvněné Počítí“

Naše prezidium se schází každou neděli v 16 hod. ve velké hovorně před oltářikem Panny Marie, modlíme se růženec a jiné modlitby a ve společenství s naší Královnou nabíráme nové síly a energii do dalšího týdne. Vždy se těšíme na našeho kněze (fr. Romuald), který k nám má promluvy o Naší Paní. Přijď i Ty mezi nás a vyzkoušej tuto cestu, kterou šel i Sv. Otec Jan Pavel II., cestu s Pannou Marií!

Rekonstrukce vitráží

Přispějte, prosím, na opravu historických vitráží v chrámu sv. Jiljí v Praze. Peníze věnujte do pokladničky v chrámu nebo pošlete na účet číslo: **1051014845/5500**. Celkové náklady na rekonstrukci jsou 2.027.000,- Kč.

PLZEŇSKÝ KONVENT

Jiráskovo nám. 30, 326 00 Plzeň 26
tel. 377 241 660, fax: 377 447 882
e-mail: plzen@op.cz, plzen.op.cz

Náboženství

1. a 2. tř. – Čt 14:30-15:15, vede L. Fišerová
3.-6. tř. – Po 14:30-5:15, vede P. Cyril OP
7.-9. tř. – Út 14:30-15:15, vede fr. Šimon OP
od 15 let – Út 15:30-16:30, vede P. Jan OP

Aktivity pro děti a mládež

Kořata – Pá 14:30, vede J. Kratochvílová
Malá schola – Pá 16:00, vede M. Petrová
Výtvarný kroužek pro mladší (4 - 8 let) – Út od 15:30, vede T. Šmolíková
pro starší (nad 8 let) – Út od 16:30, vede J. Šmolíková
Společenství starších dětí – Pá 17:00-18:00, vede A. Krondlová
Fotbal – Pá 15:00-16:30, vede P. Lejško
Klub odvážných dívek – Čt 16:30-17:30, vede I. Pulicarová
UCHO – jednou za 14 dnů, Pá od 19:00 v pastorační místnosti, vede A. Krondlová a kol.

Další akce

3. a 4. 4. v 16:30 **PAŠIJOVÁ HRA** pod širým nebem před naším kostelem a klášteřem
 12. 4. 19:30 **cyklus „Ženy v dějinách křesťanství“: „Žena v baroku“** – Doc. PhDr. Ivana Čornejová
 13. 4. 21:00 **Cesta světla – pobožnost velikonocního týdne s četbou Písma** na klášterní zahradě
 23. 4. a 24. 4. **svědectví katolického misiónáře Toma Edwardse** – čas a místo setkání budou upřesněny

OLOMOUCKÝ KONVENT

Slovenská 14, 772 00 Olomouc
 tel. 585 230 764, fax: 585 231 352
 e-mail: olomouc@op.cz; olomouc.op.cz

Společenství při klášteře:

Po 19:30 příprava biřmovanců
 (vede fr. Benedikt a fr. Jindřich)
 Út 16:30 společenství Legio Mariae
 (doprovází fr. Pavel)
 Út 16:30 Neokatechumenátní společenství
 (vedou ffr. Antonín a Štěpán)
 Út 19:30 společenství mládeže
 (vede fr. Jindřich)
 St 19:30 Neokatechumenátní společenství
 (vedou ffr. Antonín a Štěpán)
 St 19:30 misijní společenství
 (vede fr. Pavel)
 St 20:15 četba Sumy sv. Tomáše
 (vede fr. Štěpán)
 Čt 19:30 společenství mládeže Zacheus
 (vede fr. Jindřich)
 Čt 19:30 společenství Zbytek Izraele
 (vede fr. Antonín)
 Ne 18:30 společenství starších skautů
 (vede fr. Damián)

Přednášky

Vybrané kapitoly z církevního práva
 přednáší P. Damián Němec OP
 3. 5.; 31. 5. 2007 v 19:30 h.

Uvedení do knih Nového zákona

přednáší P. Pavel Mayer OP
 19. 4.; 17. 5. 2007 od 19:30 h.

O Božích vlastnostech

přednáší: P. Štěpán Filip OP
 12. 4.; 10. 5.; 14. 6. 2007 od 19:30 h.

Filmový seminář

zajišťuje fr. Jindřich Poláček OP
 26. 4.; 24. 5. 2007

ŽIVÝ RŮŽENEC

Zveme všechny členy a přátele dominikánské rodiny k zapojení do živého růžence za mír a za rodiny. Zájemci se mohou přihlásit na adrese: fr. Irenej Šiklar OP, Klášter dominikánů, Husova 8, 110 00 Praha 1, irenej@op.cz
 fr. Irenej OP, promotor pro růžence

Hnutí pro život ČR

Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, tel.: 603 976 231, e-mail: info@prolife.cz, <http://prolife.cz>

Modlitby za nenarozené děti. Zveme všechny lidi dobré vůle ke společné modlitbě růžence, žalmů, proseb a slavení mše svaté za nenarozené děti, těhotné maminky, zdravotnický personál a jiné potřeby.

Praha: před porodnicí U Apolináře

každý pracovní den od 8:00 do 9:20 modlitba růžence; kontaktní osoba: Miloslav Pletánek, tel.: 736 248 037

Olomouc: před porodnicí Fakultní nem.

každý poslední čtvrtek v měsíci v 16 hodin modlitba růžence; od 18 hodin mše svatá v dominikánském klášterním kostele „Za zastavení zla potratů“; kontaktní osoba: Markéta Tomečková, tel.: 606 739 313

Setkání členů a přátel HPŽ ČR

Setkání se koná 21. 4. 2007 od 19 h. v Jihlavě na faře u bratří minoritů (Kosmákova 45). Setkání povede Dr. Jiří Karas.

OZNÁMENÍ**Kruciáta**

25. března 2007 byla u příležitosti padesáti let, které letos uplynuly od přijetí zákona o umělých potratech, zahájena iniciativa Kruciáta – systematické modlitební úsilí za záchranu nenarozených dětí. Jedná se o laickou iniciativu podporovanou občanskými a náboženskými sdruženími, kterým leží na srdci obnovení kultury života v naší zemi. Oficiální vyhlášení Kruciáty v České republice proběhlo v sobotu 24. března 2007 v Praze během Pochodu pro život. Iniciativa navazuje na polské hnutí, které stálo na počátku úsilí za zastavení umělých potratů.

JUDr. Ing. Jiří Karas k iniciativě uvedl: „*Již přes padesát let jsou u nás zabíjeny děti před narozením podle zákona z doby totalitního režimu. Myslím, že my katolíci už dlouho naší zemi dlužíme systematickou modlitbu, aby skončilo toto hluboce zakořeněné zlo. Je příčinou už více jak 3 milionů usmrcených nenarozených dětí.*“

Podporu projektu osobně vyjádřil kardinál Alfonso López Trujillo, který ve Vatikánu na soukromé audienci pro přihlášené účastníky požehnal růžence. Olomoucký světicí biskup Josef Hrdlička žehná všem, kteří se jakkoli do iniciativy zapojí. Bližší informace jsou na stránce <http://kruciata.cz>.

Další informace: JUDr. Ing. Jiří Karas, Hnutí Pro život ČR, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5 tel.: 602 758 058, info@kruciata.cz, <http://kruciata.cz>

Letní tábor u sv. Zdislavy

Letní tábor u sv. Zdislavy (Jitřava u Jablonného v Podještědí) pro děvčata 9 – 15 let. Termín: 6. – 13. 8. 2007; cena: 700 Kč.

Info: S. M. Roberta; roberta@dominikanka.cz; 731 203 817 (20 – 21 hod).

JUBILEA BRATŘÍ A SESTER

2. 4. Fr. Jan Vianney Hub	91. narozeniny
3. 4. Fr. Antonín Krasucki	43. narozeniny
8. 4. S. M. Roberta Ševčíková	32. narozeniny
12. 4. S. M. Školastika Plátková	81. narozeniny
14. 4. S. M. Egidie Kalábová	92. narozeniny
15. 4. S. M. Kampiana Heřmanová	91. narozeniny
16. 4. S. M. Doubravka Rubešová	33. narozeniny
18. 4. S. M. Bernadeta Prášková	29. narozeniny
20. 4. S. M. Dominika Marie Slezáčková	33. narozeniny
24. 4. S. M. Ambrožka Nováková	52. narozeniny
26. 4. Fr. Dominik Duka	64. narozeniny

Všem jubilantům blahopřejeme a vyprošujeme Boží požehnání.

KLÁŠTER DOMINIKÁNŮ OLMOUC

pořádá

POUŤ DO FATIMY

v roce hlavního výročí zjevení (1917–2007)

NEVERS – PROUILHE – LOURDES – FATIMA – CALERUEGA

9. 9. – 19. 9. 2007

Úmysl poutě:

- kající** – za rozpadlé rodiny, rodiny v krizi
misijní – za české dcery a syny sv. Otce Dominika, aby žili v hlubokém spojení s Kristem a neztráceli odvahu přinášet dnešnímu světu radostnou zvěst evangelia
osobní – každý účastník pouti si zvolí své osobní úmysly

Program:

1. den: odjezd večer z Olomouce a Brna přes SRN do Francie
2. den: **NEVERS** – sv. Bernadetta, nocleh
3. den: **FANJEAUX, PROUILHE** – první klášter Mnišek Kazatelského řádu založený sv. Dominikem, **LOURDES** – nocleh
4. den: **LOURDES**, v podvečer odjezd do Fatimy
5. den: **FATIMA**
6. den: **FATIMA**
7. den: **FATIMA**, výlet k Atlantiku – **Batalha, Nazara**
8. den: ráno odjezd z Fatimy do **CALERUEGY** – rodiště sv. Dominika, nocleh
9. den: **SAN DOMINGO DE SILO, OSMÁ** – místa spojená s životem sv. Dominika, pobřeží **Costa Brava**, nocleh
10. den: Relaxace u moře – v podvečer odjezd do ČR
11. den: Příjezd do ČR ve večerních hodinách

Informace:

Cena 12 300 Kč – autobusová doprava, 7x ubytování, 6x snídaně a večeře, pojištění

Další informace: <http://olomouc.op.cz>; jindrich@op.cz

Česká kongregace sester dominikánek
 ve spolupráci s Kazatelským střediskem České dominikánské provincie

vyhlašuje soutěž na téma

Zdislava – ochránkyně rodiny

věnovanou 100. výročí blahořečení sv. Zdislavy.

Podmínky soutěže:

V 7 kategoriích namalujte nejlépe temperovými či vodovými barvami na maximální rozměr A3 obrázků na dané téma. Soutěže se mohou zúčastnit jednotlivci; rodinné týmy; společenství; školy...

Kategorie:

A. předškoláci a 1. třída	E. 8. – 9. třída
B. 2. a 3. třída	F. 15 – 20 let
C. 4. a 5. třída	G. 20 – 100 let + rodinné týmy
D. 6. – 7. třída	

Výtvarné práce zašlete **do 30. dubna 2007** na adresu:

Konvent sester dominikánek; Černá 14, Praha 1;

info: SM Vojtěcha Beránková OP; vojtechaop@volny.cz; 731 625 935

Na zadní stranu obrázku **uvedte své jméno; kategorii; adresu; popř. e-mail či telefon**. Nejlepší práce v každé kategorii budou oceněny při vernisáži výstavy v Jablonném v Podještědí při hlavní pouti 26. května 2007. Výherci budou písemně informováni.

Z nejlepších prací bude připravena putovní výstava, která bude instalována v řadě českých a moravských měst. Účastníci soutěže budou o harmonogramu výstavy včas informováni.

Svatá Zdislava z Lemberka (?1220-1252)

Tato svěřice bývá situována do Lemberka v severních Čechách. Narodila se však na hradě v Křižanově. Matka pocházela ze Sicílie, do Čech se dostala v doprovodu královny Kunhuty. Zdislava byla asi jako 15letá provdána za významného šlechtice, pana Havla z Markvartic. Spolu s ním z Křižanova odešla na Lemberk, kde založili klášter dominikánů. Proslula péčí o chudé a darem uzdravovat. Matka čtyř dětí zemřela velmi mladá v pověsti svatosti. **V roce 1995 se stala patronkou rodin.**

mediální partner soutěže

Katolický týdeník

DOMINIKÁNI NA INTERNETU

www.op.cz

hlavní stránka dominikánů v ČR; spravuje fr. Jan Jáchym Beneš
(Nám. Chuchelských bojovníků 11/5, 159 00 Praha 5–Velká Chuchle, e-mail: jachym@op.cz)

➤ Některé informace na těchto stránkách jsou přístupné pouze přihlášeným uživatelům z dominikánské rodiny. O přidělení jména a hesla si můžete napsat na adresu info@op.cz. V mailu uveďte své jméno a komunitu (místní sdružení).

➤ Na stránkách jsou umístěna Acta curiae Provinciae Bohemiae 1-3/2006 a Akta provinční kapituly 2006.

➤ V rubrice Přednášky a statě jsou k dispozici další příspěvky. Pokud byste chtěli sami zařadit něco z toho, co jste publikovali, jste vítáni.

➤ Bratřím a sestřím, kteří na internet nemají přístup, rádi zašleme vybrané texty přednášek. Obracujte se na redakci OPuscula.

Přednášky

- O pravdě a o studiu (fr. Tomáš Pospíšil OP)
- Kristologická reflexe (Studium Generale)
- Etický relativismus (ThDr. Jiří Skoblík)
- Existence Boha jako téma rozumové úvahy (fr. Efrém Jindráček)
- Otče, do tvých rukou... (fr. Benedikt Mohelník OP)
- Úvod do teologie II (fr. Štěpán Filip OP)

Statě

- Andělé (fr. Cyprián Suchánek OP, RC Monitor 11/2006)
- O lidské svobodě (Mons. Dominik Duka OP, RC Monitor 12/2006)
- Svatý Dominik – muž slova (fr. Benedikt Mohelník OP, 13. 8. 2006 Radio Vaticana)
- Štěstí není jenom muška zlatá (fr. Romuald Rob OP, OnPn 11/2006)
- Nalijme si alespoň občas čistého vína (fr. Ludvík Grundmann OP, region. tisk 12/2006)

www.dominik.cz

Vše o sv. Dominikovi, seznam pramenů, galerie obrázků. Vaše podněty, nápady i materiály k doplnění můžete zaslat na adresy webmasterů: fr. Jan Rajlich OP (jan@op.cz), s. A. D. Churaňová (anezka@dominik.cz)

www.tyn.op.cz

informace o služebníku Božím P. Tomáši Týnovi OP; spravuje Anna Kateřina Taliánová (AnnaTalianova@seznam.cz)

PROSBY O MODLITBY

- ❖ za magistra řádu
- ❖ za otce provinciála fr. Benedikta OP a bratry zastávající provinční officia
- ❖ za naše představené a za Boží pomoc pro všechna důležitá rozhodnutí
- ❖ za nová povolání pro všechny větve dominikánské rodiny
- ❖ za letní misie ve Velkých Losinách
- ❖ za organizátory a účastníky setkání mládeže v Táboře Klokotech
- ❖ za naše bratry a sestry, kteří kdekoli na světě trpí kvůli výkonu své služby
- ❖ za apoštolské působení v médiích, především na internetu
- ❖ za projekt křesťanského knihkupectví OLIVA
- ❖ za nemocné členy, příbuzné a přátele dominikánské rodiny
- ❖ za naše bratry a sestry působící ve školství
- ❖ za naše bratry studenty ve Francii
- ❖ za farnost v Praze na Zlíchově a za misijní středisko na Barrandově
- ❖ Prosím Vás o modlitbu za slobodu mojej dcéry a ostatných dievčat, ktoré sa ocitli v sektárskom spoločenstve. Zo srdca Vám ďakujem! nešťastná matka
- ❖ za syna, aby našel cestu k Pánu Bohu, aby se vrátil domů a nedělal život těžkým sobě a celé rodině

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY

(1. všeobecný, 2. misijní, 3. národní)

Denní modlitba: Nebeský Otče, kladu před tebe celý dnešní den. Přináším ti v něm své modlitby, práce, radosti i utrpení ve spojení s Ježíšem Kristem, který ve mši svaté neustále zpřítomňuje obět sebe samého za záchranu světa. Duch svatý, který jej vedl, kéž je i mým průvodcem a vyzbrojí mě silou pro svědectví o tvé lásce. To vše přináším jako svou nepatrnou obět, spolu s Pannou Marií, Matkou našeho Pána a Matkou církve, zvláště na úmysly, které nám předkládá Svatý Otec a naši biskupové pro tento měsíc.

DUBEN

1. Aby světlem a silou Ducha svatého usilovali všichni křesťané o svatost.
2. Aby růst kněžských a řeholních povolání v Severní Americe a Oceánii odpovídal jejich naléhavé potřebě.
3. Aby ti, kdo žijí v nadbytku, měli otevřené srdce pro druhé a ti, kdo v nadbytku nežijí, dokázali pomáhat i ze svého nedostatku.

LAICKÁ SDRUŽENÍ SVATÉHO DOMINIKA

ZASEDÁNÍ PROVINČNÍ RADY LSSD

2. 6. 2007 Praha

SVOLÁVACÍ LISTINA

adresovaná

- všem členům provinční rady LSSD (tj. představeným všech místních sdružení nebo jejich zástupcům a promotorovi pro dominikánské konsociace)
- ekonomovi LSSD
- sociovi provinčního moderátora
- asistentovi provinčního moderátora pro formaci

Milí bratři, milé sestry,

v souladu s čl. 57 a 58 Partikulárních směrnic Laických sdružení sv. Dominika svolávám zasedání provinční rady Laických sdružení sv. Dominika, které se bude konat v sobotu 2. 6. 2007 od 9:30 hodin v dominikánském klášteře v Praze (Husova 8, Praha 1–Staré Město) s následujícím rozvrhem: 9:30 mše sv. v kapli sv. Zdislavy, 10:30 jednání, 12:45 hodinka během dne, 13:00 oběd (*cena oběda 50 Kč*), 14:00 pokračování jednání dle potřeby, předpokládaný závěr kolem 15. hodiny

Program jednání:

- úvodní slovo promotora pro dominikánské konsociace
- zpráva provinčního moderátora
- zpráva o hospodaření
- formace
- zahraniční kontakty
- varia (prostor pro informace o různých projektech a aktivitách, o činnosti jednotlivých místních sdružení; každý člen LS může posílat návrhy a žádosti provinční radě – čl. 58 Partikulárních směrnic LS)

Příhlášky na zasedání (příp. omluvu neúčasti) zašlete do 25. 5. 2007 provinční moderátorce (Dagmar Ester Kopecká, Na Zlíchově 221/8, 152 00 Praha 5, tel./zázn. 251 554 669, e-mail: ester@op.cz).

Dagmar Ester Kopecká, provinční moderátor LSSD

ZPRÁVY Z MÍSTNÍCH SDRUŽENÍ

MS OLOMOUC (představená Zdislava Kvapilová)

Program dalších společných setkání:

10.-14. 5. 2007 exercicie	8. 8. 2007 svátek svatého Dominika
9. 6. 2007 setkání	8. 9. 2007 oblačky, sliby
14. 7. 2007 pouť na Svatý Kopeček	

MS TRÁVNÍK (představený Josef Lorenzo Šebestík)

Ve dnech 23. 3. – 25. 3. 2007 se naše sdružení zúčastnilo duchovní obnovy na Svatém Hostýně pod vedením otce Martina Dvořáka OP. Na začátku postní doby jsme se snažili ztišit a prožít darovaný čas s Pánem a naslouchat mu. Děkujeme Pánu Bohu a Matce Boží za získané milosti a otci Martinovi za čas, který nám věnoval, povzbudivá slova a duchovní služby. MS Trávník

MS 3. PRAŽSKÉ (představená Eva Terezie Chaloupská)

V sobotu 28. 4. 2007 od 9:00 do 11:00 hodin v kapli sv. Zdislavy se konají velikonoční rekolekce pod vedením P. Josefa.

Další informace najdete na adrese www.laici3ps.op.cz.

MS 4. PRAŽSKÉ (představená Miloslava Anna Zásmětová)

Schůzka našeho sdružení proběhne 14. 4. 2007 u sv. Jiljí s obvyklým programem.

MS 5. PRAŽSKÉ (představený Jan Jáchym Beneš)

Setkání našeho sdružení se konají jednou za čtrnáct dní ve čtvrtek večer u sv. Jiljí. Každé setkání začíná v 18:30 h. mší svatou a nešporami, poté následuje další program ve velké hovorně nebo v kapli svaté Zdislavy. Termíny: 12. 4., 26. 4., 10. 5., 24. 5., 7. 6., 21. 6. 2007.

NABÍDKA KNIHKUPECTVÍ OLIVA

Jan Heller: Znamení odkazující k nebi. Rozhovory nad Biblií.

Vyšehrad, váz., 277 str., 248 Kč

Miluj a dělej, co chceš. Rozjímáme se sv. Augustinem / Úvahy hledajícího srdce.

Paulinky, brož., 230 str., 198 Kč

Michael Marsch: Uzdravení skrze svátosti

P. Michael Marsch, vzděláním teolog a psychoterapeut se narodil v roce 1931 v Německu. Vyrůstal jako evangelický křesťan. Po válce konvertoval a vstoupil do dominikánského řádu. Po svých zkušenostech s darem uzdravování spoluvytvářel hnutí charismatické obnovy. Založil komunitu, která s láskou pečuje o duševně a tělesně nemocné lidi.

Kartuziánské vyd., brož., 94 str., 109 Kč

Michael Marsch: Uzdravení skrze víru*Kartuziánské vyd., brož., 132 str., 120 Kč***Anselm Grün: Jsi požehnáním**

Autor se v nové knížce snaží podělit o své zkušenosti s žehnáním a klade si otázku, proč dnes roste potřeba získat požehnání.

*KN, brož., 87 str., 99 Kč***Václav Vaško: Dům na skále.** Církev bojující 2 / 1950 - květen 1960*KN, váz., 466 str., 399 Kč***O Božím slově**

Sborník přednášek: D. Duka, B. Hajas, J. Brož, C. V. Pospíšil, D. Vopřada, V. Brož, T. Petráček, B. Mohelník, A. Opatrný.

*Trinitas, brož., 133 str., 173 Kč***Stanislav Příbyl: Konfesněprávní studie***Marek L., brož., 261 str., 230 Kč***OLIVA
knihkupectví a galerie**

nejúplnější produkce literatury a časopisů
z oblasti křesťanství, judaica,
pravoslaví.

knihy z oblasti historie a filozofie
malá prodejní galerie dřevěných plastik
a obrazů.

Adresa: Jilská 7, 110 00 Praha 1**Otevřeno: po-pá 10-18 hod.****Tel. 606 657 544****E-mail: knihy-oliva@quick.cz****Internetové knihkupectví:****<http://oliva.op.cz>**

Těšíme se na Vaši návštěvu a objednávky!

Chvála Boží lásky (sv. Kateřina Sienská)

Nejmilejší a nevyšlovná láska, kdo může nezahořet při pohledu na tak velikou lásku? Může snad být srdce, které by téměř neomdlelo? Ty, propast lásky, jsi bláznivě zamilován do svých tvorů, jako bys bez nich nemohl žít, ty, náš Bůh, přestože nás jistě nepotřebuješ. Naše dobro nijak nezvětšuje tvou velikost, protože jsi neměnný; naše zlo ti nepůsobí újmu, protože jsi věčné a nejvyšší Dobro. Kdo tě vede k tomu, abys nám prokazoval tolik milosrdenství? Nutí tě k tomu láska, jistě ne nějaký dluh k nám nebo nějaká potřeba, kterou bychom ti mohli splnit my, kteří jsme tví provinilí a zlí dlužníci.

Vidím-li dobře, nejvyšší a věčná Pravdo, jsem já zlodějkou a ty visíš místo mě. Vidím totiž, že je probodeno a na kříž přibito Slovo, tvůj Syn, kterého jsi kvůli mně učinil mostem, podle toho, cos ukázal své bídné služebnici. Pro to všechno mi puká srdce a nemůže nepuknout, když tolik hladovím po tobě a tolik tě miluji. (Dialog 25)

NEKROLOGIUM

2. dubna 1942

zemřel v Praze bratr spolupracovník **Marek Přichystal OP**. Narodil se 22. února 1863 ve Vysoké na Moravě, profes složil 13. dubna 1893 v Olomouci. Sloužil Bohu v Olomouci, Šoproni, Znojmě, Litoměřicích, Retzu, Plzni, Uherském Brodě, Ústí nad Labem, Košicích a Praze. Je pohřben v Praze. Ať odpočívá v pokoji.

8. dubna 1962

zemřel na Moravci bratr spolupracovník **Štěpán Josef Urban OP**. Narodil se v Bušině na Moravě 27. června 1892, sliby složil 20. června 1928 v Olomouci. Sloužil Bohu v Olomouci, Litoměřicích, Ústí nad Labem, v Římě u sv. Sabiny, v Praze a Znojmě. Po likvidaci klášterů v roce 1950 byl odvezen do Broumova. Po propuštění z internace pracoval v civilním zaměstnání a pak odešel do Charitního domova na Moravci. Pohřben je na místním hřbitově na Moravci. Ať odpočívá v pokoji.

16. dubna 1957

zemřel v Litoměřicích **P. Albert Josef Škrabal OP**. Narodil se v Babicích u Uherského Hradiště 5. dubna 1879. Vystudoval gymnasium v Uherském Hradišti a po maturitě vstoupil do řádu. Řeholní sliby složil 25. září 1899, studoval ve Štýrském Hradci a tam byl 24. července 1904 vysvěcen na kněze. Působil jako submagister noviců a kazatel v Olomouci, kazatel a zpovědník v Litoměřicích a pak jako kaplan v Praze. Byl redaktorem Růže dominikánské. Po likvidaci klášterů v roce 1950 byl pro své stáří ponechán na svobodě při klášterním kostele sv. Jiljí, aby zde zajišťoval duchovní správu. Když sem nastoupil nový farář, odešel do Litoměřic k sestřám Zdislávám, kde zemřel. Pohřben je v řádové hrobce v Litoměřicích. Ať odpočívá v pokoji.

16. dubna 1967

zemřel v Horních Poustevnách **P. Vincenc Jan Straňák OP**. Narodil se v Nivnici u Uherského Brodu 22. května 1894, profes složil 8. září 1915 v Olomouci, na kněze byl ordinován 5. července 1919 v Olomouci. Působil jako submagistr noviců a kleriků v Olomouci, byl kooperátorem a katechetou v Třeboni, prefektem juvenátu v Praze, farářem v Praze, kazatelem v Uherském Brodě a kaplanem v Plzni. Po likvidaci klášterů v roce 1950 byl internován v Broumově. Po propuštění pracoval v civilním zaměstnání a pak přijal místo kaplana řeholních sester v Horních Poustevnách. Pohřben je ve svém rodišti v Nivnici. Ať odpočívá v pokoji.

P. VALENTIN MARIA KREJČÍ – SVĚDEK VÍRY V 50. LETECH

Bratr M. Jan Pavel z Kláštera Matky Boží v Novém Dvoře hledá informace o svém prastrýci.

P. Valentin M. Krejčí (Jaroslav) se narodil v r. 1917 v Polánce, okres Tábor. Během dominikánského juvenátu, za kterého chodil na arcibiskupské gymnázium v Praze-Bubenči, našel svého duchovního otce P. Odilona Pospíšila. Následovala teologická fakulta v Olomouci, kam docházel z dominikánského kláštera, svěcení na kněze a v roce 1946 po studiu nástup do Plzně, do tamějšího kláštera a farnosti P. Marie Růžencové. Od svého příchodu do Plzně se věnoval rád dětem a mládeži. Díky své radostné povaze a humoru, ale i prostému vystupování a proniknutí podstatných hodnot do jeho života, byl oblíbený u mladých i dospělých. Pomáhal tu zakládat katolického Junáka, byl dokonce členem pražského ústředí. Vyučoval náboženství na školách v Plzni.

Úspěchy v duchovní správě se nelíbily nastupujícímu režimu. V rámci odrazování a zastrahování byl víckrát u výslechu, byl zatčen s obviněním, že jedná při vyučování ve škole nepřátelsky vůči pokrokovým dětem a lidově demokratickému režimu. Mimo jiných důkazů byl svědectvím dvou dětí odsouzen k 6-ti letům, na odvolání si odseděl 3 roky – 1950-1953.

S podlomeným zdravím nastoupil po operaci do farnosti Hořepník, pod dohled církevních tajemníků. V prvním kázání opakoval slova Evangelia: „Přišel jsem zapálit oheň!“

Rok a tři měsíce rozdával kolem sebe lásku a radost. Velký zájem o něj měli ministranti, a kněží z dalekého okolí ho zvali na kázání a duchovní rozhovor. Pomáhal při žních s prací, přšelo, dostal zápal plic, odvezli ho do nemocnice do Pelhřimova, kde zemřel, protože měl z vězení silně nalomené zdraví.

Bratr M. Jan Pavel prosí tedy ty, kdo ho znali, o pravdu o něm, kladné i záporné informace.

Bratr M. Jan Pavel
Klášter Nový Dvůr, Dobrá Voda 20
364 01 Toužim
E-mail: email@novydvur.cz

24 TOMISTICKÝCH TEZÍ

2. Akt jakožto dokonalost je omezen pouze potenci, která je schopností dosáhnout dokonalosti. A tudíž jedná-li se o čirý akt, je to akt neomezený a jedinečný. Jedná-li se o akt omezený a zmnožený, je to akt, který vstupuje do složení s nějakou potenci.

Minule jsme si řekli, co je to potencia a co je to akt, a že se složení potence a aktu týká pouze stvořených věcí, nikoli Boha, který je čirým aktem bez jakékoli potence. Druhá teze toto tvrzení prohlubuje. Uvádí totiž tomistickou zásadu, že *akt je omezen pouze potenci*. Na první pohled se může zdát, že je to teze nezajímavá, ale pravý opak je pravdou. Stačí si celou tezi hlouběji promyslet.

Kdybych ji měl komentovat trochu zešíroka, musel bych asi říci, že se právě zde dobře ukazuje, že tomismus je svébytným a originálním filosofickým systémem. O Tomášovi (13. století) se totiž často říká, že byl aristotelik, a že celou řadu myšlenek od Aristotela (4. století před Kristem) pouze převzal a tím se vymezil proti do té doby převládajícímu platónsko-augustinovskému laděnému myšlení. To je samozřejmě pravda, ale nelze si představovat, že všechny Tomášovy myšlenky jsou už (přínejmenším jaksí „zárodečně“) přítomné u Aristotela. Tomáš skutečně na Aristotela navázal, ale v mnohém ho natolik přepracoval a překonal, že jeho myšlení už nelze chápat jako pouhé rozvíjení, ale jako koncepci svébytnou a zásadně novou. Lze říci, že tomismus je aristotelismus důmyslně spojený s (novo)platonismem a navíc promyšlený ve zcela nových souvislostech.

Stereotypní předpoklad, že téměř vše, co najdeme u Tomáše, najdeme i u Aristotela, by mohl vést k předpokladu, že u tohoto slavného Platónova žáka najdeme i zásadu, že akt je omezen pouze potenci. A řada slavných tomistů to také ve svých spisech uváděla – mezi jinými i jeden z největších tomistů dvacátého století Garrigou-Lagrange. V padesátých letech však byla publikována práce s lehce provokativním názvem „Omezení aktu potenci u sv. Tomáše: aristotelismus nebo novoplatonismus?“, která obvyklé tvrzení, že se jedná pouze o Tomášovo rozpracování teorie naznačené již Aristotelem naprosto vyvrátila. Ukázalo se, že známky teze *akt je omezen pouze potenci* u Aristotela nenajdeme, a že se tedy jedná o novou myšlenku.

Všimněme si, že Tomáš pokládá Boha za čirý akt, v němž není žádná potencia. A protože podle naší teze může být akt omezen pouze a jedině potenci, pak

v Bohu žádné omezení není. Bůh je nekonečný a nejvýše dokonalý. Všechna stvořená jsoucna jsou pak nějak omezená, protože jsou jakousi skladbou potence a aktu. Nekonečno nebo neomezeno je tedy u Tomáše chápáno jako nejvyšší dokonalost, kdežto omezení je nedokonalost. To by se mohlo zdát jako samozřejmost, ale zjišťujeme, že v dějinách filosofie před Tomášem nacházíme zcela opačnou perspektivu, že totiž neomezeno či nekonečno je spojováno s nedokonalostí, kterou zdokonaluje právě nějaká forma omezení.

Podívejme se na Aristotelovu filosofii, která je tak často (a tak nepřesně) pokládána téměř za synonymum tomismu. Aristotelés rozlišuje u všech hmotných jsoucna materii a formu, což jsou principy, které ustavují každé hmotné jsoucno. Materie je principem materiálnosti, forma zase principem určitosti. To nám prozatím postačí, podrobněji se k problematice materie a formy vrátíme později v 8. a 9. tezi. Materie je tedy cosi nevymezeného, neurčitého, co může existovat jen tehdy, když je vymezeno a určeno nějakou formou. Je tedy čímsi „nekonečným“ a neomezeným (podle Aristotela i věčným), kdežto forma je to, co vymezuje (dělá věc „tím“ a ne „oním“). Aristotelés tedy chápe nekonečno jako cosi nedokonalého (materii) a zdokonalení připisuje omezující roli formy, která materii formuje.

U Tomáše je tomu naopak. To, co dává dokonalost, je neomezené a nekonečné. Jakékoli omezení je totiž samo o sobě nedokonalostí. Můžeme si tedy položit otázku: Co si můžeme myslet jako nejdokonalejší? Zajisté to, co v sobě obsahuje absolutní plnost veškeré dokonalosti. Jinými slovy, co je tak dokonalé, že už se nemůže zlepšit. Je to tedy jsoucno, které v sobě nemá žádnou možnost čili potenci. Z minulých teze již víme, že je to Bůh.

Není pak už nesnadné si domyslet, že takové nejdokonalejší jsoucno nebo jinak řečeno čirý akt, může být pouze jeden. Pokud by totiž bylo více čirých aktů, čím by se lišily? Dvě věci se liší tím, že jedna má něco, co druhá nemá, např. barvu, velikost, tvar nebo třeba umístění v prostoru. V případě absolutně dokonalého čistého aktu však jakákoli podobná nedokonalost, která znamená něco nemít, není možná. Bůh je naprosto dokonalý, takže mu nemůže nic chybět. Něco nemít znamená přítomnost potence – něco aktuálně nemít znamená mít to potenciálně. A v Bohu žádná potence není. Není tedy ani možné, aby bylo Bohu v pravém smyslu slova několik.

Tvorů je na rozdíl od Boha celá řada. Jak bylo řečeno v tezi minulé, tvorové jsou bytostí, kde je akt nějakým způsobem omezen potenci. Toto omezení může být různorodé, a proto je tvorů obrovské množství.

Na závěr poznamenejme ještě jednu důležitou věc, která sice v tezi zmíněna není, ale s tématem jistým způsobem souvisí. Týká se povahy zla. Vyjděme z toho, že veškeré dokonalosti mají svůj původ v Bohu. Neexistuje žádná dokonalost, která by v Bohu nebyla. Ve tvorech je však celá řada různých omezení a nedokonalostí. Jsou všechny nedokonalosti zlem? Zde je třeba vyjasnit, co zlo vlastně je. Klasická tomistická definice říká, že je to privace dobra. Slovem „privace“ se označuje nepřítomnost toho, co by za normálních okolností přítomno být mělo. Když například nebudu mít jedno oko, je to privace (měl bych mít přece jako každý člověk dvě oči) a tudíž zlo. Když nebudu mít vilu na Bahamách, je to také jakási nepřítomnost něčeho, ale zlo to není.

Někdy se upozorňuje, že taková definice zla není správná. V této souvislosti bývá citován výrok papeže Pavla VI., který prohlásil, že zlo není pouhý nedostatek dobra, ale duchovní bytost. Papež to však neprohlásil v reakci na definici zla, ale v reakci na tendenci řady teologů interpretovat ďábla neosobně, nikoli jako zvrhlého tvora, který škodí, ale jako pouhý nedostatek dobra. I ďábel je osobou, která je v něčem dobrá. Není čirým zlem. Byl stvořen jako mocná a velmi dokonalá bytost, kterou také zůstal. Zvrhl se však morálně. Zřekl se morálních kvalit, které by měl mít. Čím dokonalejší osoba se zvrhne, tím větší zlo je schopna napáchat. Všechny její schopnosti jsou však samy o sobě dobré a pocházejí od Boha. Zlé jsou pouze cíle, které si daná bytost zvrhle volí, a které jsou od ní samé, nikoli od Boha.

Vraťme se nyní k dokonalostem a nedokonalostem ve tvorech. Je teď zřejmé, že není nedokonalost jako nedokonalost. Vidíme, že některé nedokonalosti jsou prostě dány tím, co jsme. Jako tělesní lidé nemůžeme být všudypřítomní. Taková nedokonalost je v souladu s naším lidstvím a nemusíme z ní mít těžkou hlavu. Hříchy jsou naproti tomu nepřítomností morální dokonalosti, kterou bychom mít jako lidé měli (jsou tedy privací dobra neboli zlem). Proto by nás taková nedokonalost trápit měla.

Tomáš Machula

(Příště: 3. teze „A proto díky svému absolutnímu bytí subsistuje Bůh jako jediný a naprosto jednoduchý. Všechna ostatní jsoucna, která participují na samotném bytí, mají přirozenost omezující bytí, a jsou složena z esence a bytí jako dvou rozdílných principů.“)

MODLIT SE 15 DNÍ S TOMÁŠEM AKVINSKÝM

Suzanne Vrai, André Pinet

Osmý den

BLAHOSLAVENÁ PANNA MARIA

„OBLAK ZAHALIL STAN SETKÁVÁNÍ
A PŘÍBYTEK NAPLNILA HOSPODINOVA SLÁVA“ (Ex 40,34)

„DUCH SVATÝ SESTOUPÍ NA TEBE
A MOC NEJVYŠŠÍHO TĚ ZASTÍNÍ“ (Lk 1,35)

Andělský učitel nemluví o Marii a o jejím panenství, když vykládá „Celá jsi krásná, Panno Maria“ ze svátku Neposkvrněného Početí, ale u Matouše 1,24-25: „Josef vzal svou ženu k sobě; ale nepoznal ji, dokud neprodila syna“. Někdo dělal z tohoto verše závěr, že Josef poznal Marii potom, po Ježíšově narození. Ne. Svatý Tomáš nás uvádí k Marii. Podle Jana Zlatoušského v mariánském tajemství po Ježíšově narození Josef poznal Marii ne tělesně, ale duchovně, když v ní viděl nejkrásnější a nejdůstojnější ženu, neboť ona jediná nosila ve svém lůně toho, kterého nemůže obsáhnout celý svět. Potom Tomáš pokračuje: *Toto výjimečné mateřství zářilo na Mariině tváři, jako kdysi setkání s Bohem činilo zářící tvář Mojžíšovu... Tak Maria, která zůstávala v záři moci Nejvyššího, nemohla být poznána od Josefa, dříve než porodila. Avšak po svém porodu byla poznána od Josefa ne stykem tělesným, ale krásou své tváře* (S.T. III, 28,3 ad 3). Jeden odstavec z III. knihy Sentencí vysvětluje tuto myšlenku: Maria nikdy nepoznala hřích a nikdy k němu nebyla příležitostí. „Radost z posvěcení v ní nejen odstranila každé nezákonné hnutí, ale měla i u jiných odezvu, takže ačkoli byla tělesně velmi krásná, nikdo po ní nikdy netoužil“ (III. Sentence 3, Q1, art. 2, Q1 ad 4). Podobná milost se vyskytuje v životě svaté Jany z Arku, která jako mladá dívka žila po jistou dobu mezi vojáky bez touhy ani nebyla příležitostí k touze.

Bible zná více svatých, kteří byli posvěceni v lůně své matky: Jan Křtitel je větší než Jeremiáš, avšak Maria je převyšuje: Jan Křtitel a Jeremiáš byli vybráni jako zvláštní předobrazy Kristova posvěcení ... a nikdy nepoznali těžký hřích, protože je chránila Boží milost... Avšak Panna byla uchráněna od

každého hříchu i všedního větší milostí, protože byla vyvolena, aby se stala Matkou Boží (S.T. III. 27,6 ad 1).

„Zdravas, milosti plná...“. Jestliže Tomáš připisoval naprostou plnost milosti Marii, jak tomu bylo u Krista v jeho lidství? Maria tedy měla jen plnost milosti relativní a odpovídající jejímu poslání. Jako se o svatém Štěpánu říká, že byl *naplněn milostmi*, aby odpověděl na své povolání jáhna nebo služebníka, Božího svědka a prvomučedníka, *i Maria byla zahrnuta milostí v tom smyslu, že měla dostatečnou milost k povolání, ke kterému ji Bůh volal: být Matkou Boží* (S.T. III. 7,11 ad 1).

Milost jako pohled Boží spočinula na Marii od prvního okamžiku a následovala ji během jejího pozemského i nebeského života. První Mariinou milostí bylo předurčení. Její božské mateřství vyžadovalo velkou čistotu a oproštění od každého hříchu spáchaného nebo „obdrženého“. *Druhá dokonalost milosti byla v blahoslavené Panně Marii z přítomnosti Božího Syna vtěleného v jejím lůně*. Vědecky suše ohlašuje Tomáš tuto skutečnost a pokračuje: *Třetí dokonalost milosti v Marii byla v jejím posledním cíli, který má ve slávě* (S.T. III. 27,5 ad 2). V těchto několika řádcích vztahuje Andělský učitel Mariinu plnost milosti na neposkvrněné početí, vtělení a nanebevzetí! Tento trojí dar milosti souvisí s trojí svobodou Mariinou a se třemi postupnými závazky k dobru. Od svého početí je uchráněna od každého hříchu, po zvěstování v ní Ježíšova přítomnost očišťuje její sklony a upevňuje ji v dobru, její nanebevzetí ji posléze osvobozuje od ubohých podmínek našeho světa a dává ji v Bohu radost ze všeho dobra.

Maria není andělem, ale je Královnou andělů. Byla stvořena jako nižší než oni, ale byla ustanovena vysoko nad ně; jejich uctívá úklona před ní neukazuje v ikonografii ani mariolatрии ani zbožnou přehnanou horlivost, ale pravou teologii. *Jako žena a ve stavu přítomného života byla nižší než anděl. I o Kristu se podle jeho lidství říká, že byl nižší než anděl (Žid 2,9)... Maria též potřebovala být poučována od andělů o Božích úradcích*, avšak svatý Tomáš pokračuje: *Matka Boží byla vyšší než andělé důstojností, ke které byla Bohem vyvolena* (S.T. III. 30,2 ad 1).

Čtení evangelia o Martě a o Marii (Lk 10,41) o mariánském svátku přivádí Tomáše, aby si kladl otázku o Mariině činném a kontemplativním životě. V ní život činný v domácnosti ji předem připravoval na kontemplaci Božích divů v jejím Synu a v ní podle zásady, že „ten, kdo si počíná dobře nejprve v činnosti, má dobrou podmínku k životu kontemplativnímu“. Snaha o cvičení

v ctnostech může škodit kontemplaci, avšak Maria plnila svou každodenní povinnost se snadností a s láskou, a nepůsobilo jí to žádnou nesnáz, když rozjímal o divech ve svém srdci (srov. III Sent. D.35, Q1, art III ad 2).

Byla Maria posvěcena po svém narození? Už v lůně své matky? Je třeba umístit toto posvěcení *in utero* před nebo po oživení jejího těla? Je zajímavé, že svatý Tomáš poznamenává, že Maria je stánek Nové úmluvy, zobrazené ve Staré smlouvě stánkem setkávání, a že tato byla posvěcena až po svém dokončení. Z toho dělá závěr, že Maria byla posvěcena ve chvíli oživení svého těla. Předtím ještě nebyla lidskou bytostí a nemohla přijmout tuto milost. Potom by byla po jistou dobu ve hříchu, což je proti naší víře; k jejímu posvěcení tedy došlo s oživením. Církev prohlašuje Marii za „uchráněnou“ od dědičného hříchu spíše než „za vykoupenou“; zásada, že „Kristus je spasitel všech lidí“, zůstává platná i pro Marii, i když jde v tomto případě o uchování.

Víra Panny Marie zůstává vzorem pro každého křesťana: *Pochybnost znamená slabou víru. Ani v době utrpení se Marie nikdy nezmočila pochybnost; v ní víra zůstávala velmi silná, i když apoštolé pochybovali. Zato jí svatý Tomáš připisuje pochybnost úžasu nebo obdivu, když pozorovala, jak se s ním potupně jedná, když ho ona tak podivuhodně porodila* (III. Sent. DIII, Q1, art 2, Q2 ad 1). Je to snad smysl našich *piet*? Tato víra, velmi silná, *firmissima*, kterou Tomáš nalézá u Marie při utrpení, musí být promítána na celý život Marii a Ježíšův. Růst její víry stejně jako růst její milosti byl plností odpovídající v každém okamžiku konkrétní situaci.

Mariina čistota byla naprostá od jejího narození a nepoznala nikdy růst. Naprosté nepřítomnosti hříchu odpovídá naprostá čistota. Naopak, v *Marii je růst lásky, protože láska ji přibližuje k Lásce, kterou je Bůh, a dává jí na ní účast; Panna Maria nikdy neměla lásku nejvyšší, za kterou už není možno chápat jinou, ale vždy dělala pokroky v lásce. Stejně je tomu s její milostí* (III. Sent. D.17, Q2, art.3, ad 3). Maria měla dar moudrosti ne v jeho objektivní celistvosti, ale ve vztahu k jejímu povolání. Okoušela v nejvyšší míře tajemství, s kterými byla vnitřně spojena, avšak nikdy jí nebylo dáno vyučovat jim. Odůvodnění toho, které uvádí svatý Tomáš podle svatého Pavla, málo uspokojuje: „*Nedovolují ženám vyučovat*“ (1 Tim 2,12). Maria se nestará o tento problém. Stejně se nezdá, že by Maria za svého života dělala zázraky, kdežto po svém Nanebevzetí dohonila toto opoždění! Kristu a jeho učedníkům bylo vyhrazeno vyučovat a potvrzovat zázraky svou nauku, neboť oni jediní byli pověřeni vyučovat Nové úmluvě (srov. S.T. III. 27,5 ad 3). Tajemství

muže a ženy, jejichž rovnost s sebou nenesou ani oboustrannost, ani rovnocennost.

Maria je nazvána Matkou Boží, ale nikdy ne „Matkou Božství“ nebo „Matkou Božstva“. Bůh, Božství a Božstvo znamenají totéž: Boha samého, ale ze dvou odlišných stránek. „Bůh“ konkrétně je božská přirozenost a její zosobnění. V tom smyslu je Maria Matkou Boží. „Božství“ nebo „Božstvo“ znamenají Boha v jeho abstraktní přirozenosti. V tom smyslu Maria není matkou božské přirozenosti ani nezpłodila Božstvo, tento název je nepřijatelný. „Matka Boží“ se řecky řekne *Theotokos*. Franština používá též vyjádření „Matka Kristova“, kdežto na Východě nepoužívají nikdy jeho řecký překlad *Christotokos*, a to z důvodu historického. *Bludař Nestorius ho používal... aby se vyhnul užívání slova Theotokos, které odmítal. Dělal z Ježíše lidského Mesiáše, a ne Božího Syna* (III. Sent. D4, Q2, art.2 ad 2 a ad 5). Výraz „Maria, Matka Boží“ znamená, že Maria je matkou té konkrétní božské přirozenosti, kterou přijal při vtělení Boží Syn.

Panna Maria je nazvána „kmenem Jesseovým“. Toto vyjádření pochází z knihy Izaiášovy (11,1): „*Vzejde prut z pařezu Jesseova“ nebo „kmen vyrosté z Jesseova kořena, a výhonek z jeho kořenů vydá ovoce*“. Souvislost je mesiánská, Maria je kmen, Ježíš je květ. Svatý Tomáš se nezastavuje u blízkosti latinských slov *virgo-virga* (panna, proutek), ale věnuje pozornost Starému zákonu. Prut, který nosili Mojžíš a Áron v Exodu a kterým dělali své zázraky, byl nástrojem, který Bůh vyvolil, aby zachránil svůj lid. Maria je nástrojem, který Bůh vyvolil a kterým Ježíš, nový Mojžíš nebo Velekněz, zachránil lidi. V tomto prutu Tomáš rozeznává především ráz *útěchy v soužení*, neboť hebrejský lid uvázl mezi Rudým mořem a egyptským vojskem, a Mojžíš dostává rozkaz: „*Vztáhni ruku nad moře a rozpoltíš je*“ (Ex 14,16). Naše Paní, těšitelka zarmoucených!

Proutek má též tu vlastnost, že *posilňuje*; Tomáš to vyvodí z knihy Numeri, ve které stvol představoval rodinu Áronovu, uzavřenou ve stánku setkávání, kvetl, rašil a vydával plody, zatímco stvol ostatních rodin usychaly (17,16-26). Velikost Marie záleží v plodu v jejím lůně. Zatřetí Tomáš vidí v Mojžíšově holi *nasyčení nebo uhašení žízně* a vypravuje o výjevu u Meriby na poušti (srov. Nm 20). Mojžíš udeří na skálu a dá vytrysknout vodě. Maria dala církvi toho, jehož tělo bude stravou a krev nápojem, Chlebem života, který sestoupil s nebe, a Zdrojem vody živé. Je tu

i stránka trestu, o kterém podává zprávu čtvrtý výrok Balaáma: „Vyjde hvězda z Jakoba, povstane žezlo z Izraele. Protkne spánky Moába, sémě všech Šétovců“ (Nm 24,17). Slovo žezlo nebo prut Izraele předpovídá o Mariině vítězství nad ďablem, které je ohlášeno už v protoevangelii (Gn 3,15). Posléze poslední stránku tohoto Jesseova kmene přirovnává k *strážci* a Andělský učitel ji vztahuje na vyprávění o Jeremiášově povolání: „Co vidíš Jeremiáši? Vidím větve strážce (= mandlovník).“ Maria je Jitřenkou spásy, první jasností „Světla světa“.

Na začátku 16. kapitoly Izaiáše čteme podle Vulgáty: „Pošli, Pane, Beránka, vládce země, z Petry na poušti do Jeruzaléma“, mesiánský text, podle kterého přijde Mesiáš z Petry, hlavního města Idumejska. Tomáš se nezdržuje u těchto zeměpisných úvah. *Pán je Otec, Beránek Kristus, Kámen na poušti, národ Rut, jehož lid je z kamene, protože se klaní bohům z kamene.* Potom přitahuje naši pozornost na Beránka, kterým je Kristus *pro čistotu svého života, sladkost, pokoru, kterou ukázal ve svém utrpení, a posléze pro svůj výkupný ráz.* Pokud jde o *Petru na poušti*, jestliže z ní Beránek přichází, může výraz označovat jen Marii. *Maria je nazvána Kamenem na poušti především pro pevnost své víry a milosti ... na druhém místě pro svou čistotu.* Posléze a hlavně pro Ježíše: Tomáš četl u Joba 39: „*Petra se rozšířila v řeku oleje*“, Kristus je Pánovým Pomazaným. Jestliže je Maria nazvána Kamenem na poušti, je to tedy pro její posvěcení v milosti, pro její panenství a pro její mateřství Božího Syna a Mesiáše.

MATKO NEJČISTŠÍ, MATKO BEZ HRÍCHU POČATÁ,
 ORODUJ ZA NÁS
 RŮŽE TAJEMNÁ – KOŘENI JESSE,
 ORODUJ ZA NÁS
 MATKO BOŽSKÉ MILOSTI – KRÁLOVNO NANEBEVZETÁ,
 ORODUJ ZA NÁS
 (Litanie svaté Panny)

*z francouzského originálu Prier 15 jours avec Thomas D'Aquin
 vydaného nakladatelstvím Nouvelle Cité (Paříž 1991) přeložila S. M. Zdislava Černá OP*

PROVINCIAL DOMINIKÁNŮ

P. Benedikt Mohelník OP
 Husova 234/8, 110 00 Praha 1
 ☎/fax/zázn: 224 219 685
 ✉ provincial@op.cz

MNIŠKY KAZATELSKÉHO RÁDU

S. M. Anežka Suchánková OP
 Dolní Česká 1, 669 02 Znojmo
 ☎ 515 221 161
 S. M. Pavla Dobalová OP
 Lysolajské údolí 106/21
 165 00 Praha 6
 ☎ 220 923 159
 ✉ monialesop@volny.cz

ŘEHOLNÍ INSTITUT ROZJÍMAVÝCH SESTER

S. M. Terezie Eisnerová OP
 Nám. bří Jandusů 21
 104 00 Praha 10-Uhřetěves
 ☎ 267 712 611, 267 712 614
 ✉ sestryop@volny.cz

ČESKÁ KONGREGACE SESTER DOMINIKÁNEK

S. M. Miriam Hřebačková OP
 Veveří 27, 602 00 Brno
 ☎ 541 214 846
 www.dominikanky.cz
 ✉ dominikanky.bm@volny.cz

Konvent sester dominikánek Katolický domov studujících

Černá 14, 110 00 Praha 1
 vrátnice KDS: ☎ 224 934 496
 ředitelna: ☎ 224 934 856
 konvent sester: ☎ 224 934 655
 ✉ cernaop@volny.cz
 ✉ kdsop@tiscali.cz

DÍLO BLAŽENÉ ZDISLAVY

s. Marie Terezie Legnerová
 Charitní domov
 592 54 Moravec

SDRUŽENÍ KNĚŽÍ A JÁHNŮ SV. DOMINIKA

P. Antonín Damián Nohejl
 Řím.-kat. farnost Zlonice
 Pejšova 47, 273 71 Zlonice
 tel.: 312 591 055
 mob.: 602 327 842
 ✉ adnohejl@razdva.cz

LAICKÁ SDRUŽENÍ

SV. DOMINIKA
 Dagmar Ester Kopecká
 Na Zlíchově 221/8
 152 00 Praha 5
 ☎/fax: 251 554 669
 ✉ ester@op.cz

KAZATELSKÉ STŘEDISKO

P. Pavel Mayer OP
 ☎: 585 230 764, # 602 858 800
 ✉ pavel@op.cz

DOMINIKÁNSKÁ KNIHOVNA

Husova 8, Praha 1
 tel. 224 235 731
 ✉ knihovna.praha@op.cz

Nakladatelství KRYSTAL OP

Husova 8, 110 00 Praha 1
 ☎ 224 237 750
 web: krystal.op.cz
 ✉ krystalop@volny.cz

STUDIO VERITAS

Husova 8, 110 00 Praha 1
 ✉ veritas@op.cz

SALVE. Revue pro teologii a duchovní život

Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové; ☎ 495 063 625
 web: salve.op.cz
 ✉ dominika@diecezechk.cz

Společnost Tomáše Akvinského (S.I.T.A.)

P. Štěpán Filip OP
 web: agora.metaphysica.-skaut.org/sita
 ✉ SITA-cz@quick.cz

VEČERNÍ EVANGELIZAČNÍ ŠKOLA

P. Jan Rajlich OP
 web: misie.op.cz
 ✉ jan@op.cz

HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR

Radim Ucháč, Hlubočepská
 85/64, 152 00 Praha 5
 web: www.prolife.cz
 ✉ info@prolife.cz

HNUTÍ SVĚTLO-ŽIVOT (OÁZY)

P. Jan Rajlich OP
 web: oaza.op.cz

SERVO o.p.s.

Daisy Zdislava Waldsteinová
 Sněmovní 11, 118 00 Praha 1
 # 602 367 505

Mons. DOMINIK DUKA OP

Biskupství královéhradecké
 Velké nám. 35
 500 01 Hradec Králové
 ☎ 495 063 625 (sekretariát)
 fax: 495 512 850
 ✉ duka@diecezechk.cz

RES CLARITATIS

zpravodajství
 Michaela Freiová
 redakce@claritatis.cz

DOMINIKÁNINA INTERNETU

www.op.org – centrální stránka dominikánů ve světě
www.op.cz – hlavní stránka dominikánů v ČR (spravuje Jan Jáchym Beneš)

dominikanky.cz – Kongregace sester dominikánek

rozmjavestry.op.cz – Rozjímavé sestry sv. Dominika (spravuje Martin Rosenbaum)

laici.op.cz – Sdružení laiků sv. Dominika (MR)

kds.op.cz – Katolický domov studujících, Praha (MR)

krystal.op.cz – Nakladatelství Krystal OP s.r.o. (spravuje Jiří Kopecký)

oliva.op.cz – knihkupectví Oliva v klášteře sv. Jiljí (JK)

jilji.op.cz – Klášter dominikánů Praha (spravuje Petr Chaloupský)

plzen.op.cz – Klášter dominikánů Plzeň

olomouc.op.cz – Klášter dominikánů Olomouc

salve.op.cz – Salve. Revue pro teologii a duchovní život **dominik.cz** (spravují fr. Jan Rajlich OP a Anežka Dominika Churaňová)

informace: ✉ jachym@op.cz